

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 27 kwietnia 2018 r.

DSR-IV.071.14.2018.MF

Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka

Odpowiadając na wystąpienie z dnia 3 kwietnia 2018 r., znak: ZSS.422.15.2018.JW, w sprawie jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, przyznawanego na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. poz. 1860), uprzejmie informuję;

Prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. poz. 1860), przysługuje z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu.

Ww. świadczenie przysługuje matce, ojcu, opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie zajmująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka).

Warunkiem otrzymania jednorazowego świadczenia jest posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie może być tylko i wyłącznie wystawione przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego

specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Ponadto, warunkiem otrzymania ww. świadczenia jest posiadanie przez matkę dziecka zaświadczenia lekarskiego albo od położnej potwierdzającego pozostawanie pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu - wymóg ten nie dotyczy opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego i osoby, która przysposobiła dziecko.

Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Warunkiem otrzymania ww. jednorazowego świadczenia jest złożenie wniosku o wypłatę tego świadczenia w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie zostanie pozostawiony bez rozpoznania.

Jak wynika z powyższego, ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” wprowadziła jednoznaczne i równe dla wszystkich warunki nabywania prawa do jednorazowego świadczenia, tj. wszystkie rodziny (dotyczy to zarówno rodziców biologicznych, jak i rodziców adopcyjnych) spełniające wymagania określone w ustawie, mają prawo do ww. świadczenia, zaś wszystkie rodziny, które ww. wymagań nie spełniają, prawa do ww. świadczenia wychowawczego nie mają i w tym zakresie nie ma mowy o nierównym traktowaniu osób i rodzin znajdujących się w takiej samej sytuacji.

Wymóg złożenia wniosku o jednorazowe świadczenie w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, nie jest rozwiązaniem nowym, ani niespotykanym. Ww. warunek jest taki sam jak w przypadku dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka przyznanego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że nie są prowadzone prace legislacyjne, których celem byłoby umożliwienie przyznawania jednorazowego świadczenia osobom, które przysposobiły dziecko w przypadku złożenia wniosku o niniejsze świadczenie w terminie 12 miesięcy od dnia przysposobienia dziecka.

Niezależnie od powyższego, należy wskazać, że jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł jest jedną z wielu form wsparcia przysługujących na podstawie programu „Za Życiem”.

Na mocy ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” wprowadzono zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r., poz. 697, z późn.zm.) rozszerzając zakres zadań asystenta rodziny. Zmiany weszły w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku.

Celem zmiany jest poszerzenie obszaru działania asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora w zakresie objęcia wsparciem kobiety w ciąży oraz jej rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem kobiety w ciąży powikłanej lub kobiety rodzącej dziecko, u którego zdiagnozowano w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu. Ponadto, asystent rodziny może wspierać każdą rodzinę z dzieckiem, w tym również wychowującą dziecko niepełnosprawne. Czyni to asystenta rodziny ważnym ogniwem w systemie wsparcia rodzin.

Do nowych zadań asystenta rodziny należy:

1. koordynacja wsparcia w zakresie dostępu do instrumentów polityki na rzecz rodziny,
2. koordynacja poradnictwa w zakresie:
 - a. przezwyciężania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka;
 - b. wsparcia psychologicznego;
 - c. pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych;
 - d. dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Koordynacja wsparcia polega przede wszystkim na:

- 1) opracowywaniu wspólnie z osobami zainteresowanymi, katalogu możliwego do uzyskania wsparcia;
- 2) występowaniu przez asystenta rodziny w ich imieniu w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia.

Wsparcie dla rodzin oraz kobiet w ciąży realizowane powinno być przez zapewnienie dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających, do diagnostyki prenatalnej oraz zapewnienie możliwości przeprowadzenia porodu w szpitalu III stopnia referencyjności.

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” wprowadziła ponadto nowe rozwiązania w zakresie zapewnienia dostępu rodzinom, w szczególnych sytuacjach, do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę. Poradnictwo powinno dotyczyć realizacji indywidualnych potrzeb rodziny.

MINISTER

z up.

Bartosz Marczuk
PODSEKRETARZ STANU

*/-podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/*